

χαρά για τὴν Παναγία

Μὲ τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου κλείνει ὁ ἐπίγειος κύκλος μιᾶς ζωῆς ποῦ ὑπῆρξε ἐντελῶς μοναδική μέσα στὸν κόσμον. Πολλὰ σπουδαῖα πρόσωπα ὑπῆρξαν μέσα στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, ποῦ διαδραμάτισαν σημαντικώτατο ρόλο στὴν πορεία τοῦ κόσμου. Μεγάλαις πολιτικῆς φυσιογνωμίαις, ἀξεπέραστοι στρατηγοί, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ φιλόσοφοι, ἅγιοι, ἥρωες, σοφοί. Μὰ ὑπάρχει ἓνα πρόσωπο ποῦ ξεπερνᾷ τοὺς πάντας: **Ἡ Παναγία.**

Ἀσφαλῶς σὲ πολλοὺς αὐτὸ φαίνεται παράξενο ἢ ὑπερβολικόν. Ὑπάρχουν ἄλλωστε καὶ αἰρετικῆς χριστιανικῆς ομάδες (κυρίως προτεσταντικῆς), ποῦ ἰσχυρίζονται γιὰ τὴν Παναγία, ὅτι δὲν ἦταν κάτι τὸ ἰδιαιτέρο, ἀλλὰ μόνο μιὰ καλὴ γυναίκα, ὅπως τόσες καὶ τόσες ἄλλες καλῆς γυναῖκες. Ἡ Ἐκκλησία μας ὅμως ἔχει γιὰ τὴν Παναγία ἐντελῶς διαφορετικὴ ἀποψη. Δὲν ὑπάρχει κανένα ἄλλο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, οὔτε ἄνθρωπος οὔτε ἄγγελος, ποῦ νὰ ὑπερῆχει τῆς Παναγίας. Καὶ ὅτι ὅλος ὁ δημιουργικὸς σχεδιασμὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μεγαλεπήβολος αὐτὸς πνευματικὸς καὶ ὑλικὸς κόσμος γύρω μας, ἔγινε μὲ κεντρικὸ ἄξονα τὴν Παναγία.

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης μᾶς βοηθάει λίγο νὰ τὸ κατανοήσουμε αὐτὸ μὲ ἓνα παράδειγμα. Ὅταν δημιουργοῦμε, λέει, ἓνα περιβόλι, ἓναν κῆπον, τὸν φτιάχνουμε γιὰ νὰ φυτέψουμε κάποιον δένδρον. Ἀλλὰ καὶ τὸ δένδρον τὸ φυτεύουμε γιὰ νὰ μᾶς κάνει κάποιον καρπὸν. Ἀλλιῶς, ὁ κῆπος ἀπὸ μόνος του δὲν ἔχει κάποια χρησιμότητα. Μὲ τὴν ἴδια λογικὴ, ὁ Θεὸς ἐφτιαξε τὸν κόσμον ὀλόκληρον, αἰσθητὸν καὶ νοητὸν, γιὰ νὰ φυτευθεῖ μέσα σ' αὐτὸν ἡ Παναγία. Γιὰ νὰ ὑπάρξει αὐτὴ ἡ γυναίκα, ποῦ θὰ γινόταν μὲ τὴν προσωπικὴ της προσπάθεια ἄσπιλη, ἀμόλυντη, ἄφθορη, ἀχραντὴ, ἀγνή. Ἀνέπαφη ἀπὸ κάθε μολυσμὸ ἁμαρτίας. Τὸ τέλος δημιουργήμα.

Καὶ πάλι, θὰ φυτευόταν στὸν κόσμον αὐτὸν ἡ Παναγία, ὄχι γιὰ νὰ ὑπάρξει ἀπλῶς, ἀλλὰ γιὰ νὰ προέλθει ἀπὸ αὐτὴν ἓνας πολύτιμος, ζωοποιός, σωτήριος καρπός. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Κῆπος λοιπὸν ἡ δημιουργία τοῦ Θεοῦ, δένδρον ἡ Παναγία, καρπὸς ὁ Χριστός.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχαία βουλή τοῦ Θεοῦ, ὁ πρωταρχικὸς του σκοπός, τὸ ἐξ ἀρχῆς κύριον θέλημά του. «Ὁλος ὁ νοητὸς καὶ αἰσθητὸς κόσμος ἔγινε διὰ τὸ τέλος (τὸν σκοπὸν) τοῦτο, ἦτοι διὰ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον. Καὶ πάλιν, ἡ Κυρία Θεοτόκος ἔγινε διὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν» (Ἁγίου

Νικοδήμου Ἁγιορείτου, Ὁ ἀόρατος πόλεμος, Μέρος Α', κεφ. ΜΘ). Ὁλος ὁ κόσμος ἔγινε γιὰ τὴν Παναγία καὶ ἡ Παναγία γιὰ τὸν Χριστόν.

Ἡ Παναγία λοιπὸν εἶναι ἡ φανέρωση τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐποχὴ ποῦ ἔζησε εἶναι «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου», ὁ καιρὸς ποῦ περίμενε ἀπὸ αἰῶνας ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ὑλοποιήσῃ τὸ σχέδιόν του γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ νὰ γίνῃ ἐπιτέλους Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Νὰ γίνῃ ἄνθρωπος ὁ Θεός, «ἵνα Θεὸν τὸν Ἀδὰμ ἀπεργάσῃται». Προγυμνῶντας λοιπὸν τὴν ὑπαρξὴ τῆς Παναγίας ὁ Θεός, χαίροταν προκαταβολικὰ μὲ ἀνέκφραστη ἀγαλλίαση γι' αὐτὴν πολὺ πρὶν γεννηθεῖ, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς αἰωνιότητος.

Ἄς χαυρόμαστε, ἐκ τῶν ὑστέρων βέβαια, καὶ ἐμεῖς, γιὰ τὴν Παναγία, ἡ χαρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἔγινε καὶ παγκόσμια χαρὰ. Ἡ Γέννησὴ της, ὁ τοκετὸς της, ἡ ὄλη της βιοτή, ἡ Κοίμησιν, εἶναι ὑπέρτατη χαρὰ καὶ γιὰ μᾶς, ἀφοῦ ὅλα αὐτὰ τὴν ἀνέδειξαν ὄχι μόνον Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ δική μας μητέρα ἀληθινή.

Πρωτ. Δημήτριος Μπόκος

«ΑΙ ΓΕΝΕΑΙ ΠΑΣΑΙ ΜΑΚΑΡΙΖΟΜΕΝ ΣΕ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ»

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμᾶς, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, γράφει ὅτι κανέναν ἄνθρωπο δέν μπορούμε νά τόν ἐπαινέσουμε ὅπως τοῦ ἀξίζει. Πολύ περισσότερο τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Ὁ ἄνθρωπος πού προσπαθεῖ νά μιλήσει γιά τή Θεοτόκο μοιάζει μέ ἐκεῖνον πού θέλει νά πιάσει τά ἀστέρια μέ γυμνά χέρια. Ὅσο ἀδύνατο εἶναι νά πιάσει κανεῖς τά ἀστέρια μέ γυμνά χέρια, ἄλλο τόσο ἀδύνατο εἶναι νά μιλήσει γιά τήν Παναγία.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος διδάσκει, ὅτι τρία πράγματα χρησιμοποίησε ὁ διάβολος γιά νά βγάλει τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν παράδεισο: Ἐνα ξύλο, μιά γυναίκα καί ἕνα θάνατο. Τό ξύλο ἦταν τό δένδρο τῆς γνώσης τοῦ Καλοῦ καί τοῦ Κακοῦ πού ἀπαγόρευσε ὁ Θεός νά φᾶνε, ἡ γυναίκα ἦταν ἡ Εὐά καί ὁ θάνατος τό ἀποτέλεσμα τῆς παρακοῆς. Καί ὁ Χριστός τρία πράγματα χρησιμοποίησε, γιά νά ξαναβάλει τόν ἄνθρωπο στόν παράδεισο: Ἐνα ξύλο, μιά γυναίκα καί ἕνα θάνατο. Τό ξύλο ἦταν ὁ Σταυρός, ἡ γυναίκα ἦταν ἡ Παναγία καί ὁ θάνατος, ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ, γιά νά ζήσει καί νά σωθεῖ ὁ κόσμος.

Ἡ γιορτή τῆς Μητέρας τοῦ Κυρίου μας μᾶς καλεῖ νά στρέψουμε τόν νοῦ καί τήν καρδιά μας σέ κείνη πού εἶναι «ὑψηλότερα τῶν οὐρανῶν καί καθαρῶτερα λαμπηδόνων ἡλιακῶν». Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει στό πρόσωπο τῆς Παναγίας τό πλάσμα, πού αὐτό μόνο μέσα σ' ὅλη τήν κτίση ἔφθασε στήν πληρότητα τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας, στήν πληρέστερη δυνατή ἐνότητα

μέ τόν Θεό, στήν πληρέστερη πραγματοποίηση τῶν δυνατοτήτων τῆς ζωῆς.

Γι' αὐτό ἡ Παναγία εἶναι προστάτης τῶν θλιβομένων, παρηγοριά τῶν πονεμένων, βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἐλπίδα τῶν ἀπελπισμένων, φῶς τῶν ἐσκοτισμένων, ἡ ἀπέραντα στοργική μάνα κάθε Χριστιανοῦ. Εἶναι μέγιστη ὠφέλεια τό νά ἐπικαλεῖται κάποιος τήν Παναγία.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέει «ἐμνήσθην τῆς Θεοτόκου καί ἐσώθη ἡ ψυχή μου».

Ὁ ἅγιος Βασίλειος διδάσκει, ὅτι ἡ μεγαλύτερη ἀγάπη καί εὐσπλαχνία τῆς Παναγίας πρὸς ἐμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς θά φανεῖ τήν ἡμέρα τῆς Β' Παρουσίας, ὅταν θά πέσει στά πόδια τοῦ Χριστοῦ καί θά παρακαλεῖ γιά μᾶς. Καί πολλοί θά σωθοῦν ἐξαιτίας τῆς.

Ἡ Γιορτή τῆς ἔνδοξης Κοίμησης τῆς Θεοτόκου εἶναι μέρα χαρᾶς καί ἀνάστασης, νίκης καί θριάμβου τῆς ἀνθρώπινης φύσης κατά τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος τῆς Παναγίας ἔγινε «διαβατήριον ζωῆς» καί «κλίμαξ πρὸς οὐρανόν». Ἐκείνην «τάφος καί νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν». Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία, ἡ θριαμβεύουσα στόν οὐρανό καί ἡ στρατευομένη στή γῆ, προσκυνεῖ τήν ἄχραντη εἰκόνα τῆς καί ψάλλει μέ ἀναστάσιμη χαρά: «Κεχαριτωμένη χαῖρε μετά Σοῦ ὁ Κύριος». Ὅλες οἱ γενιές τῶν ἀνθρώπων σέ δοξολογοῦμε καί σέ εὐγνωμονοῦμε Ἐσένα, πού εἶσαι Μητέρα τοῦ Φωτός καί τῆς Ζωῆς.

Ἀρχιμ. Ἰωήλ

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΜΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ

Τό κολιμπρί είναι τό μικρότερο πουλί στον κόσμο. Τό μήκος του σώματός του φτάνει μόλις τά 2,5 έκατοστά. Λέει ένας αφρικανικός μύθος:

Στή διάρκεια μιās πυρκαγιās στό δάσος, όλα τά ζώα τρέχουν γιά νά σωθούν, έκτός από ένα κολιμπρί, τό όποιο παίρνει μιιά στάλα νερό στό ράμφος του και πετάει πρós τή φωτιά (συμμετοχή στήν πυρόσβεση!).

–«Τί νομίζεις ότι κάνεις; Είσαι τρελλό; Δέν θά σταματήσεις τή φωτιά!» του φωνάζει ένας έλέφαντας.

–«Τό ξέρω», άπαντά τό κολιμπρί, «κάνω όμως αυτό που μου αναλογεί».

Πόσα θά μπορούσε νά κάνει ό έλέφαντας! Όμως, όχι μόνον δέν τά έκανε, αλλά παρότρυνε και τούς άλλους (π.χ. τό κολιμπρί) νά μήν κάνουν τίποτε!

Τό παραμύθι αντικατοπτρίζει τήν πραγματική ζωή των ανθρώπων. Έμεϊς, ως λογικά όντα, άς κάνουμε «αυτό που μάς αναλογεί», δηλαδή ό,τι μπορούμε! Αντί νά καταριόμαστε τό σκοτάδι, άς ανάψουμε ένα κεράκι!

Νά, πώς δύο νεαρά παιδιά έφάρμοσαν τό «αυτό που αναλογεί» στό καιριο θέμα τής πίστεως στον Χριστό. Και μάλιστα σέ ημέρες σκοτεινές γιά τούς Χριστιανούς, στις άρχές του 19ου αιώνα, έποχή Τουρκοκρατίας.

Ό Άναστάσιος, 20 χρονών, από πολύ φτωχική οικογένεια, έπλεκε καλάθια γιά νά βιοποριστεί. Ό Δημήτριος, 18 χρονών, έφυγε νωρίς από τό σπίτι του εξαιτίας τής απάνθρωπης συμπεριφοράς του πατριού του. Μέ λίγα λόγια, κοσμικά πλεονεκτήματα άνύπαρκτα. Πρός αναζήτηση καλύτερης τύχης εργασίας, βρέθηκαν στήν Μικρά Άσία, όπου ζούσαν μέ ευσέβεια, πίστη και σεμνότητα. Μία ημέρα λοιπόν, έπλεκαν καλάθια κάτω από ένα πλάτανο. Τούς βλέπουν μερικοί μπέηδες και άρχισαν νά τούς παρακινούν νά παντρευτούν

πολλές γυναίκες και νά γίνουν πλούσιοι.

Όσοι τούς νόμισαν μουσουλμάνους. Οι δύο νέοι εξανέστησαν και μέ μεγάλη παρηρησία είπαν ότι είναι Χριστιανοί. Και ότι ή άγία πίστη του Χριστού δέν επιτρέπει τέτοια πράγματα (σέ αντίθεση μέ τό Κοράνι που πολύ τά ένθαρρύνει!). Οι μπέηδες εξεμάνησαν από τήν άπάντηση των νέων και προσπάθησαν νά τούς πείσουν νά άρνηθούν τήν πίστη του Χριστού. Έπειδή δέν τά κατάφεραν, τούς όδήγησαν στό δικαστήριο μέ τήν κατηγορία ότι έβρισαν τήν θρησκεία του Μωάμεθ (κατά τά τότε συνηθισμένα σενάρια συκοφαντίας των μουσουλμάνων). Έκει τούς έταξαν δωρεές και προνόμια. Οι νέοι, όμως, έμειναν άκαμπτοι, όμολογώντας μέ πραότητα και γαλήνη τήν πίστη του Χριστού. Έτσι, τούς υπέβαλαν σέ φρικτά βασανιστήρια. Και τελικά τούς κρέμασαν στις 11 Αυγούστου του 1816. Σχεδόν άμέσως μετά τό μαρτύριό τους έγιναν θαύματα μέ τά άγια λείψανά τους.

Οι δύο αυτοί νέοι έκαναν κάτι πολύ άπλό. Έξέφρασαν δημοσίως αυτό που είχαν στήν καρδιά τους και στή ζωή τους: τον Χριστό. Οι τότε καταστάσεις τούς άνέδειξαν μάρτυρες!

Άπό όλα αυτά έμεϊς, τώρα, πρέπει νά κατανοήσουμε ότι:

Οι έντολές του Χριστού μάς λένε τί πρέπει νά κάνουμε έμεϊς, όχι τί πρέπει νά κάνουν οι άλλοι! Άρα μάς δείχνουν «αυτό που μάς αναλογεί», ως Χριστιανούς. Και αυτό πρέπει νά κρατούμε διαρκώς στον νοϋ, στήν καρδιά μας και στήν ζωή μας, σέ οποιαδήποτε περίσταση.

Άρχιμ. Νίκων

Η Ύπεραγία Θεοτόκος αποτελεί τό κορυφαίο πρότυπο προσευχομένου ανθρώπου. Δέν υπάρχει άνθρωπος πού νά έκανε πιό θεάρεστη προσευχή από τήν Παναγία, άφοϋ ή βασικότερη προϋπόθεση θεαρέστου προσευχής είναι ή υγιής ταπεινώση. Γι' αυτό και ό Κύριος τής δόξης «έπέβλεψεν επί τήν ταπεινώσιν τής δούλης Αυτόϋ» και τήν ανέδειξε Μητέρα Του! «Μητέρες» Του, όμως, και «άδελφοί» Του κάλεσε ό Κύριος νά γίνουμε όλοι μας τηρώντας έν ταπεινώσει τό θέλημά Του (Ματθ. 12, 46) και μιμούμενοι τόν τρόπο προσευχής τής Παναγίας.

Ό μακαριστός Μητροπολίτης Χαλκίδος Νικόλαος γνώρισε μιά άπλή γυναίκα, φωτεινό παράδειγμα προσευχομένου ανθρώπου, πού όπως λέει, «μέ έμαθε νά προσεύχομαι».

Κατοικοϋσε στό Πέραμα Πειραιώς και τήν αποκαλοϋσαν «ή αύγουλου», γιατί πούλαγε αύγά για νά ζήσει. Ό άνδρας της ήταν μέθυσος και τής έπαιρνε ό,τι οικονομούσε από τά αύγά για νά πίνει. Διηγείται ό τότε λαϊκός Νικόλαος Σελέντης:

«Πέρασα από τό σπίτι της, για νά εισπράξω μιά συνδρομή για τό περιοδικό ΖΩΗ. Η ίδια άπουσίαζε και βρισκόταν εκεί ό έφηβος γιός της. Τοϋ πρότεινα, άν ήθελε, μέχρι νά έλθει ή μητέρα του, νά προσευχηθοϋμε λίγο. Όταν τελειώσαμε τήν προσευχή, μοϋ είπε: “Εσύ δέν ξέρεις νά προσεύχεσαι! Έγώ, κύριε, δέν ξέρω θεολογία, αλλά βλέπω τό παράδειγμα τής μητέρας μου, πού όταν προσεύχεται φωνάζει συνεχώς «Κύριε έλέησον», κάνει μετάνοιες, χτυπάει τό στήθος της και τρέχουν ποτάμι τά δάκρυά της!»

»Μετά από αυτό μεγάλωσε ή έπιθυμία μου νά τήν γνωρίσω. Έκείνη τήν ήμέρα δέν ήλθε και άποχώρησα. Ξαναπήγα νά τήν συναντήσω και βρέθηκα σέ μιά συγκλονιστική σκηνή προσευχομένου ανθρώπου. Έκείνη τήν ήμέρα ό άνδρας της τήν είχε ξυλοκοπήσει, τής είχε πάρει τά χρήματα και τής είχε πετάξει τήν Καινή Διαθήκη στό πηγάδι! Τή βρήκα γονατιστή στό πηγάδι νά προσεύχεται και νά λέει:

«Χριστέ μου και Παναγία μου, τό βιβλίο μέ τά ιερά Γράμματα, πού έριξε ό άνδρας μου στό πηγάδι, δέν τό έκανε από άσέβεια, αλλά ήταν μεθυσμένος. Κάνε, Παναγία μου, τά ιερά αυτά Γράμματα, πού θά λιώσουν και θά γίνουν ένα μέ τό νερό, νά τά πιει ό άνδρας μου, νά μετανοήσει και νά σωθει! Νά μην πάει στήν κόλαση, Χριστουλάκη μου! Γιατί ό κόσμος μέ έχει για καλή, ένω έγώ ή τρισάθλια έχω πολλά άθεράπευτα πάθη και άμαρτίες!»

Άν ή Ύπεραγία Θεοτόκος είναι «σιγής δεομένων πίστις» και «στολή τών γυμνών παρρησίας», πόση παρρησία θά είχε ή πονεμένη κραυγή τής «αύγουλου» τοϋ Περάματος, πού προσευχόταν μέ τόση συντριβή και ταπεινώση!

Αρχιμ. Βαρνάβας

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως και Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεϋθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσιδης • ΤΗΛ. 2682051161

Κωδικός 270360

ΑΥΤΟΥΣΤΟΣ 2025 • Αρ. Φύλλου 505 • Έτος ΜΒ'

Διανέμεται δωρεάν • Εισφορές δεκτές

Έκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»

Άθινα

